

Krudttårnet

Søværnet i Frederikshavn

December 1998

Nr. 6

3. årgang

Malermester Jens Martin Axelsen fortæller, hvordan han oplevede krigen på *side 8 og 9*.

Ved restaurering af gallionsfigurer er det med at holde tungen lige i munden. Læs om det spændende arbejde på *siderne 6 og 7*.

INDHOLD

Nr. 6 • 1998

3 Kaptajn på skoleskibet

4 Regler for krig og konflikter
Lone Kjeldgaard fortæller om sit job som militærjuridisk rådgiver.

6 Nye gallionsfigurer?
Wærkmester Verner A. Hansen fortæller om det store arbejde med restaureringen af gallionsfigurerne.

8 Oplevelser under krigen

10 I vikingernes kølvand
Der var massiv pressedækning da vikingeskibet Roar Ege ankom til Dublin på dækket af søværnets inspektionsskib HVIDBJØRNEN.

11 Aldrig mere sømand

12 6722 sømil ud i verden
- det er den distance, skoleskibet DANMARK har tilbagelagt, siden togtet startede i Frederikshavn den 25. juni i år.

14 En udfordring
Hårdt arbejde - skideballer - eventyr - sammenhold og masser af gode venner.

15 Hvorfor den danske flåde har brug for nye ubåde

16 Mix Match
Søværnets militærpolitisk hundefører deltog for første gang i flyvevåbnets Mix Match.

17 Aerobic-nyt

18 Ny depotstruktur

20 I al fremsommelighed

22 Personelnyt

Thomas og Marianne fra skoleskibet DANMARK fortæller om deres oplevelser med skibet på *siderne 11 og 14*.

Aerobicinstruktør Mariann Vestergaard instruerer her i rigtig brug af håndvægte. Læs hvordan du kan komme i form på *side 17*.

Chefen for det nye stordepot i Ålbæk beskriver den nye depotstruktur under Flådestation Frederikshavn - læs *side 18 - 19*.

Forsidebillede: Skoleskibet DANMARK.

Med godt 70 elever om bord er der nok at holde øje med. Kaptajn O.P. Nielsen fortæller om skoleskibets formål. Foto: Seniorsergent E. Nielsen.

Kaptajn på skoleskibet

Af kaptajn O.P. Nielsen

Skoleskibet DANMARK har siden 1990 tilbragt mere end halvdelen af sin tid på Flådestation Frederikshavn, da DANMARK i den periode har været oplagt her i vinterhalvåret. Inden den tid sejlede skibet 2 togter om året og var på efterårstogtet en hyppig gæst på flådestationen.

Undertegnede har været kaptajn på DANMARK i perioden 1987 - 1990 under forårstogter til bl.a. Caribien og USA, derefter tilbage i 1994, hvor vi har sejlet på Vesteuropa og startet i danske farvande.

Med et skib som DANMARK, der har 65 år på kølen, er det meget vigtigt, at alt reparationsarbejde bliver udført med mere „sjæl“ end normalt arbejde. Skibet er kommet op i en al-

der, hvor det er blevet et „klenodie“ for landet, og samtidig er det en skole med en form for liv, der sommetider giver mig en fornemmelse af, at disse sammennittede stålplader har en ånd, og derfor er reparationer af „damen“ lidt af et kirurgisk indgreb. Dette forstår alle medarbejderne her på flådestationen over al forventning. Man hører sommetider denne bemærkning: „Vi har ikke tid lige nu, vi vil hellere vente og lave det perfekt“.

Alle grene her på flådestationen er meget hjælpsomme med skibet, og det skaber en omgangstone, der ligger en klasse over engelsk gentlemanship.

Kort om vores sejlads med DANMARK - formålet med vores togt er en grunduddannelse til skibsofficer- eller skibsassistentuddannelsen. Eleverne lærer grundtrinene til sømand-

skab og slutter med en værkstedsskole, hvis længde afhænger af den uddannelse, de vælger.

Selve togtet har de sidste par år været tilrettelagt på den måde, at vi først har øvet os i det nordjyske og derefter sejlet rundt i danske farvande for bl.a. at vise skibet frem og forklare om vores formål - det er en kendt sag, at søfartserhvervet mangler unge til uddannelserne. Efter danske farvande er vi sejlet ned langs Europas kyst med variation i havne, dog har vi haft lidt gengangere såsom Algeciras og Tenerife. Turene hjemover om efteråret er ofte med frisk vejr, og her får vi prøvet besætningen og eleverne, der på dette tidspunkt er veltrænede.

Det er betryggende at have skibet liggende her på Flådestation Frederikshavn i dets lange oplægningsperiode. Besætning og undertegnede vil gerne benytte denne mulighed for at sige tak til hele personalet på flådestationen.

Regler for krig og konflikter

Af militærjuridisk rådgiver Lone Kjeldgaard

Nye krav i Tillægsprotokollen

I sommeren 1994 så en ny tjenestegren dagens lys med indførelsen af militærjuridiske rådgivere i søværnet, hæren og flyvevåbnet. Den nye tjenestegren var nødvendig, fordi Danmark ratificerede tillægsprotokol til Genevekonventionen af 1949 vedrørende beskyttelse af ofre i internationale konflikter. Herved forpligtigede Danmark sig til at sikre den militære chef rådgivning og vejledning i anvendelse af krigens folkeret.

En af Tillægsprotokollens medforfattere er kommandør Jes Thomsen, nuværende chef for Flådestation Frederikshavn og Kattégats Marinedistrikt, der i 1970'erne var en af Danmarks repræsentanter ved forhandlingerne og udarbejdelsen.

Fra januar i år var ordningen på plads med 5 fastansatte ved Forsvarskommandoen, Hærens Operative Kommando, Flyvertaktisk Kommando og Søværnets operative Kommando samt den Danske Internationale Brigade. Desuden omfatter ordningen cirka 30

Artiklens forfatter Lone Kjeldgaard.

reserveofficerer og 12 civile jurister fra Forsvarsministeriet. I søværnet er der designet en rådgiver til hver af tjenestestederne Søværnets operative Kommando, de to store marinedistrikter og de 2 eskadrer i Korsør. En af de 12 civile jurister er tillige designet til Søværnets operative Kommando.

Uddannelsen

Forsvarsakademiet gennemfører selve uddannelsen, der er af cirka 4 ugers varighed. Kurset beskæftiger sig bredt med den humanitære folkeret, krigens love og krigens folkeret. Generalauditøren er fagligt ansvarlig for uddannelsen af rådgiverne og gennemfører løbende seminarer, hvor der

En gruppe „flygtninge“ barrikerer adgangen til et „internationalt hovedkvarter“. Foto: Søværnsorienterings arkiv.

- Industri-installationer
- Landbrugsinstallationer
- Bolig-installationer
- EDB-installation (Netværksløsninger)
- Tyverisikring (SKAFOR-godkendt)
- Brandalarm (DBI-godkendt)
- Overvågningsanlæg
- Telefon og omstillingsanlæg
- Døgnvagt

ELEKTRISKE ANLÆG

En sikker samarbejdspartner

MARIENDAL®
GRUPPEN

AALBORG • FREDERIKSHAVN • HJØRRING
98 12 97 00 98 42 62 11 98 90 22 66

udveksles erfaringer og fortælles om nye tiltag inden for arbejdsområdet.

Tjenesten som militærjuridisk rådgiver

Den militærjuridiske rådgiver er en stabsmedarbejder og skal på alle stadier være til rådighed for chefen og bistå med rådgivning om aspekterne og konsekvenserne af de valgte midler og metoder, alt navnlig med øje for internationale forpligtigelser, konventioner og love.

Kort kan det siges, at den militærjuridiske rådgiver igennem sin tjeneste skal sikre, at chefen hverken overtræder krigens love eller folkeretten under løsning af sine opgaver. Det gøres fortrinsvis ved at deltage i udarbejdelsen af operationsplaner samt planlægning, forberedelse og gennemførelse af militære aktiviteter eller øvelser.

Typiske problemstillinger

Bevogtningsstyrkens beføjelser over for flygtningestrømme, der vil evakueres på militære skibe, eller forhindrer løsning af den militære opgave. Skibbrudne i vandet, når vi har sænket deres fartøj og de korrekte handlinger herefter. Parterne i den væbnede konflikt og vores mandat til at gribe ind, herunder de midler vi må bruge, og hvor megen tvang vi kan lægge i udførelsen af vor opgave.

Fredelige opgaver

Omfatter politimyndighed til søs, skibschefens stilling under og efter havari samt grænsedragning til søs. Medvirken ved udfærdigelse af lærebøger i folkeret til brug på officersskolerne er også en vigtig opgave. Status of Forces Agreements og Memorandum of Understanding, der fastlægger styrkeforhold i konfliktløsningssituationer og i fredsskabende eller fredsbevarende operationer og fastlægger under hvilken lovgivning, det militære personel befinder sig. Hvem der skal betale for kost, logi, øvrige leverancer og andre praktiske forhold, der vil lette gennemførelsen. Jeg har deltaget i udfærdigelsen af et sådant Memorandum of

Understanding i forbindelse med uddannelsen af estiske sergenter i Frederikshavn.

Som designeret militærjuridisk rådgiver glæder jeg mig til det kommende samarbejde med flådestationens personel.

De militære chefer og deres juridiske rådgivere diskuterer, hvordan situationen løses. Foto: Søværnsorienterings arkiv.

„Flygtningene“ vises vej til transporten ud af området under styring af militære enheder. Foto: Søværnsorienterings arkiv.

TØMRER- OG SNEDKERMESTRE

Værksted: Højrupsvej 23 – Anholtvej 8

98 42 28 47

G. Degn Jensen, Højrupsvej 23, tlf. 98 42 28 47

P. Degn Jensen, Lyngsvej 1, tlf. 98 43 20 90

Nye gallionsfigurer?

Tekst og fotos: Værkmester Verner A. Hansen

Nej, de gamle har fået en gennemgribende restaurering, som vi gerne vil fortælle lidt om. Baggrunden er, at de to gallionsfigurer kom hertil fra Holmen i 1990, hvorefter de blev anbragt i et telt ved Skibs- og Maskinsektionen. Flådestationen nedsatte et forskønnelsesudvalg, hvis opgave var: Hvad skal vi gøre? Hvor skal figurerne anbringes, og hvordan skal omgivelserne se ud?

Der blev lavet et stort stykke arbejde med at fremstille et „bovspryd“, så gallionsfigurerne kunne monteres på administrationsbygningen. Begge figurer fik en grundkonservering. Et granitfundament blev etableret rundt om figurerne med lys og vand, så de kunne fremstå som en flot maritim udsmykning. I dette stykke arbejde deltog bl.a. overværkmester Harry Sørensen, maler Esben Faurschou og

tømrer Hans Jørgen Skeltved Jørgensen.

Malerarbejde på den østre figur blev påbegyndt, men der blev ikke tid til at færdiggøre den. Den vestre figur kom man aldrig i gang med. I 1995 forespurgt malerværkstedet, om figurerne ikke skulle renoveres, men det var der ikke midler til på dette tidspunkt.

I 1998 tog chefen for Etablissementssektionen, Jens Hedegaard Kristensen, initiativ til at finde midler til dette arbejde. Der blev lavet budget, beslutningen blev hurtigt truffet pr. telefon, Etablissementssektionen ville finde pengene og arbejdet gik i gang sommeren 1998. Med nogle afbrydelser har der været arbejdet på at blive færdig, inden sommeren sluttede. Arbej-

det blev færdigt til åbent hus arrangementet 19. september, inddækningen blev fjernet, og resultatet kunne ses af alle vore gæster.

Restaureringen er udført af skiltemaler Lene Kolding og maler Esben Faurschou. Begge har lagt et stort arbejde samt en god portion faglig stolthed i at opnå et godt resultat. Begge figurer er blevet afrenset og

Den restaurerede østre figur: Dronningen skuer ud over flådehavnen.

Lene Kolding og Esben Faurschou i færd med „guld-pålægningen“.

„Så er det lige før, vi er færdige - vi mangler blot lige de sidste detaljer“.

og taget sig af dette.

Der er nu indgået aftale mellem Etablisementssektionen og malerværkstedet om fremtidig årligt eftersyn, således at „vores“ gallionsfigurer i al fremtid vil fremstå som nu.

Det har været en spændende opgave at løse, og den har stillet nogle faglige udfordringer. Anerkendelsen har været stor til de medarbejdere, som har løst opgaven, samt til Etablisementssektionen der har betalt materialerne og taget initiativ til færdiggørelsen af gallionsfigurerne.

vasket, hvorefter de er imprægneret mod råd og svamp. Man bør huske, at de stammer fra Niels Juels tid i 1860'erne, så der var dybe revner (porøse steder) samt en noget forvitret overflade at arbejde på. Hele overfladen er genopbygget med speciel fugemasse, som tillader træet at arbejde. Alle ornamenter er spartlet med fingrene for at få en fast og jævn overflade, der kunne arbejdes videre på. Det egentlige malerarbejde er udført med en god kvalitet for øje, hvor bladguldpålægningen er et kapitel for sig.

Inden bladguldpålægningen starter, skal der påføres okkergrunder, dernæst guldbinder, som er en slags lak. Denne lak tillader at pålægge bladguld i et vist antal timer efter tørring. Derefter lægges bladguldarkene på og børstes fast med en speciel pensel. Bladguldarkene, der anvendes, er kun 8 x 8 cm, og skal deles op i flere dele hver for at passe til overfladen. På gallionsfigurerne er der anvendt mellem 1.200 og 1.400 ark 23 ³/₄ karat bladguld.

Vejret har, som de fleste ved, været en våd og blæsende periode, og derfor har det været nødvendigt at „pække“ den vestre figur ind i et beskyttende stillads og læsejl. Her har Ib Mortensen, der er tømrer ved Etablisementssektionen, været en god hjælp

„Kong Neptun“ i al sin pragt efter restaureringen. Niels Juels valgsprog „Nok modig, ikke overmodig“ står der på det røde skjold!

FREDERIKSHAVN NY
TØMMERHANDEL A/S

Højrupsvej 19 • Tlf. 98 42 12 11 • Telefax 98 43 43 34
9900 Frederikshavn

Oplevelser under krigen

Malermester Jens Martin Axelsen fra Frederikshavn var ganske ung nyudlært malersvend, da krigen kom til Frederikshavn. Her fortæller han, hvordan han oplevede krigen samt sin værnepligt i 1941-42 om bord på det flydende kaserneskip FYEN på Holmen.

3 glade gaster i Korsør sammen med tyske minner.

J.M. Axelsen yderst til venstre.

*Tekst: Sergent Henrik Wallström
Fotos: J.M. Axelsen*

Fra den 7. oktober 1941 til juli 1942 var jeg indkaldt til søværnet som værnepligtig, og det kunne jeg godt lide. Når vi skulle på orlov, foregik det kompagnivis om natten med flagermuslygter. Vi lå alle på kaserneskipet FYEN på Holmen. Her var viceadmiral Vedell chef, og han var striks. Her tilbragte vi de første 8 uger, hvor bl.a. eksercitsen var meget hård. Vi var ca. 600 på skibet på forskellige

dæk i store fælles sovesale. Køjerne skulle bindes op om morgenen, så vi kunne spise ved anbragte borde. Her var intet privatliv.

„1078-55 - J.M. Axelsen - De er udsat til at være maler ved søværnets kaserne!“ - blev der en dag sagt. Derefter gik der ikke så lang tid - over til kommandanten - for at få at vide, at jeg skulle påmønstre på en patruljebåd i Korsør.

Axelsen kom til Korsør og så bl.a., hvordan man strøg miner. Det var en stor oplevelse.

En kaptajn fra handelsflåden, Mylhdorf, var chef på P2, som patruljebåden hed, og som jeg påmønstrede i 2. Minestrygningsflotille. Her lå også tyskernes 1. Minestrygningsflotille. Vi var ude i byen - nogle gange på de samme værtshuse. Tyskerne i den ene ende af lokalet - vi i den anden. Men uden at det kom til optøjer. Tyskerne var meget disciplinerede. Dengang måtte tyske soldater gerne danse - men senere under krigen holdt det hurtigt op - specielt efter den 29. august 1943. Efter den dag blev alt mere spændt. Men vi lå altså i starten

og strøg miner i hele farvandet ved Sydfyn.

Havde sejlene tjeneste

Vi fik ekstra cigaretter og penge. Jeg kan huske, at vi en gang blev overfløjet af Royal Air Force, som var på vej til at bombe Hamburg. Da måtte vi lægge os i læ af et fyrskip.

Vinteren 1941 var meget hård - P2 frøs fast i isen, og vi måtte bugseres til Korsør. Bagefter fik vi is-orlov. Togrejsen hjem var meget besværlig, så mange timer senere ankom vi til Frederikshavn, idet jernbanelegemet ved bl.a. Brønderslev var sprængt væk.

Tilbage til Frederikshavn

I 1943 startede jeg som maler ved i togremisen i Frederikshavn, hver mester som det første fortalte mig, at der stort set var mangel på de fleste materialer. Jeg arbejdede stort set døgnnet rundt, og der så jeg al elendigheden fra krigen. Sårede soldater kom i hundredvis med store lazarettog, som forrest havde kæmpe lokomotiver. Lokomotiverne var så store, at de ikke kunne vende i remisen, så de måtte bakke helt til Aalborg.

De sårede soldater var i en elendig forfatning. Støvede, langskæggede og

Bakstørn om bord på P2.

*Gør det nemt
for Dem selv*

*Forsikringer, pension,
lån og realkredit
i Den Danske Bank*

DEN DANSKE BANK

møgbeskidte - det var så utrolig primitivt - man kunne ikke forestille sig noget lignende. Det var så forhutlet og sølle, at man næsten automatisk fik lyst til at hjælpe dem - bare med vand til måske barbering. Når de var raske nok, blev de sendt til fronten igen og vi så dem aldrig mere. Mange døde imidlertid her i Frederikshavn - både tyske soldater og senere flygtninge. Mellem Turisthotellet og Hotel Frydenstrand var der en paradeplads, hvor de restituerede soldater skulle til parade, inden de skulle af sted igen. Det blev ofte til nogle skrækelige, uhyggelige og umenneskelige scener. De fleste kunne stort set ikke stå op ved egen hjælp, og de bar totalt gennemblødte bandager. Voksne mænd stod og græd hjerteskræende og hulkende - næsten bedende om ikke at blive sendt af sted. Andre stod blot apatisk tavse i deres sønderrevne uniformer - men de skulle til Østfronten, der var ingen nåde.

Krigens barske og ubarmhjertige ansigt

Der kom en masse østrigske alpejægere med heste med store troppetransportog.

Axelsen ser et øjeblik frem for sig med eftertænkning mine: De så bange ud - stirrede tomt frem for sig. Disse „stolte“ soldater stod der i det uvisse med skæbnen dybt aftegnet i deres bekymrede ansigter. Der var ikke indbyrdes megen samtale. Det eneste, man hørte, var, at de svarede, når de blev mønstret. De og hestene var tungt pakket med udrustning. I lange,

Det lille styrehus på P2 i foråret 1942.
J.M. Axelsen yderst til højre.

lange rækker skulle de med det kæmpe transportskib Pioners til Norge - det var vist i 1943. Da skibet nåede ud for Hirsholmene, blev de overfløjet af Royal Air force, og ud for Skagen blev Pioners udsat for et svært bombardement og sank.

I dagene derefter flød strandene i omegnen med hundredvis af heste og lig af unge mænd. Ligene blev upersonligt stakket i bunker ved Isværket. Det var en barsk affære og gjorde et dybt indtryk på mange. De blev begravet på kirkegården. Det var formentlig Modstandsbevægelsen, der havde rapporteret til England, at skibet sejlede mod Norge.

Befrielsen

Den aften - den 4. maj 1945 - sad de fleste af os bænket med radioens højtalere inde i ørerne. Vi ventede spændt på frihedsbudskabet. Så kom det endelig! En glædesrus bredte sig overalt som en sand løbeild. På banegården blev tyskerne - bl.a. officererne - fravristet distinktioner, værdigenstande og andet grej af englænderne. Nogle af tyskerne blev sendt af sted med

tog. Andre gik med lange, tunge skridt i sølle, slidt tøj mod grænsen. „Hjem til hvad?“ spurgte tyskerne vi andre og sig selv. „Et land ved år 0?“

Ankomst af flygtninge

Mange tyskere - både soldater og civile fra bl.a. det voldsomt, krigshærgede Danzigområde i Polen flygtede til Danmark. Sammen med Montgomery og hans hære skabte det naturligvis enorme flaskehalsproblemer på det spinkle, sønderjyske vejnet. Der kom ca. 17.000 flygtninge til lokalområdet her, og de blev sat i store lejre. I forvejen boede der jo kun ca. 16.800 mennesker i Frederikshavn. Der blev oprettet en lejr til disse flygtninge, hvor Gigtplejehjemmet ligger i dag.

Der var mange piger imellem, som så godt ud trods krigens rædsler. Men hvis en pige og en vagtsoldat blev taget i en flirt - og det skete ofte - røg begge direkte i kachotten. Der blev udvekslet mange venskaber på den måde dengang, slutter J.M. Axelsen. I dag nyder J.M. Axelsen pensionisttilværelsen sammen med sin hustru.

TANK HURTIGT, NEMT OG BILLIGT

- Få et kundekort til Haahr Benzin

Ansatte ved Flådestation Frederikshavn kan nu opnå rabat på Benzin, Diesel, Fyringsolie og vask ved Haahr Benzin.

Ansøgningsskemaer fås ved henvendelse til:
Birthe Rugholm, Rejsekontoret.

Vel ankommet på blokvogn klargøres vikingeskibet til ombordtagning. Foto: Seniorsergent E. Nielsen.

I vikingernes kølvand

Af seniorsergent Jack Plum

Massiv pressedækning da vikingeskibet Roar Ege ankom til Dublin på dækket af søværnets inspektionsskib HVIDBJØRNEN.

For 1.000 år siden krydsede vikingerne Nordsøen og Nordatlanten, besøgte og bosatte sig på såvel Grønland, Island, Færøerne, England, Skotland som Irland - ja, sågar i Nordamerika. I oktober blev der afholdt et dansk kulturfremstød i Dublin og i forbindelse hermed arrangerede det irske vikingemuseum i byen en udstilling, hvori der indgik et vikingeskib, lånt fra vikingeskibsmuseet i Roskilde. Skibet, Roar Ege, der jævnligt sejler i Roskilde Fjord, er en kopi af et af de vikinge-

skibe, der blev fundet ved Skuldelev.

På grund af vejrforhold og tid blev det ikke fundet tilrådeligt at sejle skibet til Dublin, men da HVIDBJØRNEN skulle deltage i kulturfremstødet, var det naturligt, at skibet foretog transporten. Det nemmeste ville være at anbringe skibet på helikopterdækket, men da det ville umuliggøre helikopteroperationer, blev det besluttet at anbringe skibet på båddækket mellem mast og skorsten. Ombordtagningen blev udført af kørselstjenesten, mens afstivning og afdækning af skibet bl.a. blev foretaget af flådestationens tømrer.

Ved ankomsten til Dublin blev skibet ilandsat under stor opmærksomhed for medierne. Såvel direktøren for vikin-

geskibsmuseet i Roskilde og direktøren for vikingemuseet i Dublin har udtrykt taknemmelighed for søværnets tilbud om transport og tilfredshed med gennemførelsen.

Roar Ege manøvreres ind på HVIDBJØRNENs båddæk. Foto: Seniorsergent E. Nielsen.

Erling Christensen Møbler A-S

Hørmestedsvej 342, Hørmested . 9870 Sindal . Tlf. 98 93 61 55 . Fax 98936955

**MØBLER . TÆPPER . GARDINER
TAPET . FARVER . BELYSNING**

Marianne Nørgaard Hansson blev overrasket over, hvor meget der egentlig var at lave om bord på skoleskibet. Foto: Seniorsergent E. Nielsen.

Aldrig mere sømand

Af seniorsergent Erling Nielsen

„Det har været hårdt, men også sjovt. På skoleskibet DAN-MARK har jeg haft de bedste og stærkeste oplevelser i hele mit liv.“

Alligevel har 20-årige Marianne Nørgaard Hansson fra Harlev ved Århus gjort op med sig selv, at det nu er definitivt slut med at sejle.

Det var oplevelserne ved at være mange unge sammen, der tiltrak Marianne - og samtidig at se en masse fremmede steder. Allerede fra tiden i folkeskolen vidste Marianne med sig selv, at det var det hun ville.

Da Marianne mødte om bord på skoleskibet, vidste hun udmærket, at hun aldrig ville komme til at kede sig. Alligevel blev hun overrasket over, hvor meget eleverne egentlig blev sat til, for var der ikke skibsarbejde, var ele-

verne på skolebænken. Derudover skulle der også være tid til at lave lektier og sove, og det betød alt sammen, at der i begyndelsen af togtet aldrig blev tid til det samvær og den hygge, som Marianne havde håbet på. Det kom dog senere. Specielt når der var landlov, lærte eleverne hinanden at kende, men også på vagterne var der indimellem mulighed for at være sammen - dog altid kun med ens eget vagt-hold.

Den stærkeste oplevelse havde Marianne i Nordsøen på vej hjem. Pludselig blæste det op til stærk storm, og alle elever blev beordret på dæk for at mindske sejlføringen. Mariannes plads var i riggen, godt 30 meter over dækket - under normale omstændigheder - men ikke denne gang, for da hun kiggede ned, var hun næsten på højde med toppen af de hushøje bølger, mens skibet lå helt omme på siden. Marianne forundres stadig over den måde, eleverne reagerede på. Der var ikke én, som svigtede - alle kendte deres plads og vidste, hvad de skulle gøre, og i løbet af kort tid rettede skibet sig op.

Der er specielt et indtryk, som ofte vender tilbage. Det er synet af nr. 25, der holdt fast i det, der var tilbage af bramsejlet. Sejlet var totalt flænset af stormen, men alligevel kæmpede eleven heroisk for at bjærge resterne af det - alt imens løse tovender ramte ham som piskesmæld gang på gang. Operationen lykkedes - men bagefter lignede nr. 25 én, der havde været i slagsmål.

Det var under de lange vagter - 30 meter til vejrs i riggen - at Mariannes fremtidsdrømme fødtes. Heroppe var der fred og ro, og det var her, hun besluttede at gå i land for at påbegynde en uddannelse som psykolog. Allerstørst skal Marianne dog slappe af - helt alene.

6722 sømil ud i verden

- det er den distance, skoleskibet DANMARK har tilbagelagt, siden togtet startede i Frederikshavn den 25. juni i år.

Tekst: Seniorsergent Erling Nielsen
Fotos: Sergent Henrik Wallström

De 76 elever - 21 piger og 55 drenge - har i mellemtiden haft oplevelser, som de fleste bare drømmer om. De har ligget stille i vindstille vejr, men har også oplevet stormvejr med bølger så høje som huse.

Samtidig har eleverne fået en uddannelse om bord, således at de, der har lyst, kan fortsætte en uddannelse til søs - noget som mange benyttede sig af. Fx har 19 af eleverne valgt at fortsætte officersuddannelsen i rederiet A.P. Møller, mens andre har valgt at lade sig forhyre som skibsassistent i andre rederier - for der er rist om de

unge mennesker fra skoleskibet DANMARK.

At der er stolthed og prestige i at have sejlet med skoleskibet, fandt eleverne hurtigt ud af. Allerede på togtets andet ben - fra Århus til Gøteborg - var der et kort ophold på Samsø, hvor bl.a. familien Rungholm bor. Rungholm havde været elev om bord helt tilbage i 1952/53, så da skoleskibet var for- tøjet, kom han og inviterede alle ombordværende på sodavand og is. Det

var dog ikke det hele - om aftenen blev alle budt på middag i Rungholms have, og det var en oplevelse, som eleverne stadig talte om, da de ankom til Flådestation Frederikshavn efter endt togt.

Det var ikke en enkeltstående episode. Overalt hvor skoleskibet ankom, blev skibet mødt af gamle drenge fra tidligere elevhold.

Skoleskibet tiltrak tusinder af besøgende, uanset hvor det lå fortøjet. Bl.a. var skibet med som en del af verdensudstillingen EXPO 98 i Lissabon, hvor skibet dagligt blev besøgt af næsten 1.600 besøgende, men også under besøg ved Tenerife, Algeciras,

Der er prestige i at sejle med skoleskibet, og eleverne nyder det.

Der var 76 elever om bord på årets togt - 21 piger og 55 drenge. På togtet besøgte de eksotiske steder, som skoleskibet Danmark besøgte.

Casablanca og Southampton kom folk for at se skibet - i sandhed en værdig repræsentant for Danmark.

Selv om det meste af tiden gik med at lære at sejle skibet, undervisning og lektielæsning, var der også adspredelser for eleverne. Således var der alle steder arrangeret udflugter til kendte turiststeder, hvad enten det var Loro Parque på Tenerife eller en tur i teatret i Southampton.

Skoleskibet DANMARK ligger nu fortøjet på Flådestation Frederikshavn. Om kort tid sendes eleverne hjem, eller ud på de store oceaner for at lære endnu mere - men én ting er helt sikker - eleverne vil aldrig glemme dette halve år på et af verdens flotteste sejlskibe.

Eleverne elskede at være i riggen. Heroppe fødtes mange fremtidsdrømme.

eder som Gibraltar, Marokko og Tenerife

Der var altid arbejde, der skulle udføres. Indimellem skulle der laves lektier, så eleverne kedede sig aldrig.

Nok var der skideballer og hårdt arbejde - men oplevelserne var i overtal. Alle de skønne naturscener var så enestående, at Thomas aldrig vil glemme dem. Efter turen er Thomas glad for, at han valgte at blive elev på skoleskibet DAN-MARK.

Selvfølgelig var der hårdt og kedeligt arbejde om bord, som fx at banke rust udenbords. Men alt det negative ved arbejdet forsvandt, når man kom til at kigge ned i det dyblå Atlanterhav og så en flok legesyge delfiner kigge forundret op på én.

Efter at have gennemført turen, føler Thomas, at han har udviklet sig. Uden at han dog kan sætte fingeren på noget specielt, kan han mærke, at han ikke længere er den samme som før. Thomas afslutter med ordene: „Det, jeg er allermest glad for, er, at jeg gjorde det!“

En udfordring

Hårdt arbejde - skideballer - eventyr - sammenhold og masser af gode venner.

Af seniorsergent Erling Nielsen

Sådan oplevede 21-årige Thomas Andreas Neergaard fra Gentofte sin tid som elev på skoleskibet DAN-MARK.

Thomas havde aldrig tidligere tænkt på en uddannelse inden for skibsfart, men efter at have set en Tv-udsendelse om skoleskibet, satte han sig for at prøve. Det betød nok også lidt, at én af kammeraterne netop havde gennemført et togt med GEORG STAGE. På et tidspunkt bliver man træt af at høre om andres oplevelser og vil selv ud at opleve verden.

Rejser og oplevelser har altid betydet meget for Thomas, som allerede, mens han gik i gymnasiet, havde tre deltidsjobs for at spare penge sammen til at rejse. Heldigvis arrangerede skoleskibet udflugter til eksotiske steder, hver gang skibet kom ind et nyt sted, og Thomas nød det i fulde drag. Også

om bord var der oplevelser. Faktisk var det om bord på skibet, at Thomas havde de største oplevelser. Disse naturscener med havet som midtpunkt samt solens op- og nedgange - det var bare så betagende, at Thomas aldrig vil glemme det.

Thomas tilpassede sig hurtigt de trænge forhold om bord - dog var der et enkelt tilfælde, hvor der var brug for flere toiletter. Det var dagen efter et restaurationsbesøg i Marakesh, hvor ca. 50 elever fik diarré - og så er 7 toiletter ikke meget!

Thomas elsker rejser og udfordringer, og derfor var skoleskibet lige noget for ham.

Garanti for

GODE GULVE

OG MØBEPOLSTRING

jul'nielsen

Grønnegade 7 · 9900 Frederikshavn · Tlf. 98 42 03 66

Hvorfor den danske flåde har brug for nye ubåde

Af kaptajnløjtnant
Søren Thinggaard Larsen

Ubådsoperationer er sjældent, ja nærmest aldrig nævnt i medierne. Dette skyldes, at man ikke ønsker at offentliggøre, hvordan og til hvad nationen anvender ubåden. Selv om man ikke hører om dem, er de der altid. Før en flådestyrke sendes ind i et konfliktområde, har ubåde altid været der først for at sondere området.

For at en nation kan føre effektiv kontrol med, hvad der sker såvel over som under havets overflade, er det nødvendigt, at den råder over såvel overfladeskibe og fly som ubåde. Hverken overfladeskibe eller fly kan alene overvåge luft- og vandmassen, som er nødvendig for at opretholde en effektiv søkontrol. Dette opnår nationen kun ved at have den „rette blanding“ af fly, overfladeskibe og ubåde.

Ingen vil spørge en tømrer, om han skal bruge en hammer eller en sav for at bygge et hus, for alle ved, at han skal bruge begge dele. Ligeledes har Danmark brug for skibe, fly og ubåde, hvis et seriøst søforsvar af Danmark skal opretholdes. Afskaffer en nation alle fly, betyder det, at nationen mister evnen til at overvåge luftmassen. Afskaffes ubådene, betyder det, at nationen mister evnen til at håndhæve suveræniteten under havets overflade.

Ubåde kan operere i alle vejrforhold og i alle farvandsafsnit og giver en god beskyttelse for besætningen under alle tænkelige forhold. Moderne konventionelle ubåde kan typisk være 30 - 40 dage i et interesseområde - uden nogen form for støtte fra andre enheder. De kan være synlige eller usynlige - være passive indhentningsplatforme eller aktive våbenplatforme og skifte mellem rollerne momentant, hvilket tilsikrer en høj grad af politisk handlefrihed med flere valgmuligheder. En afskaffelse af den danske

Kaptajnløjtnant Søren Thinggaard Larsen siger, at ubåde er økonomiske i drift. De har en lille besætning, bruger ringe mængder brændstof, kræver ingen støtteskibe og har stor udholdenhed. Foto: Seniorsergent E. Nielsen.

ubådsvåben vil ligeledes betyde, at Danmark mister et vigtigt „usynligt“ fremføringsmiddel til vores specialstyrker.

Ubåde er en fremtidssikret investering. Ubådenes teknologiske fortrin i forhold til enheder, der skal kunne bekæmpe dem, er fortsat ubestridt. Dette skyldes ikke mindst, at udviklingen af sensorer til detektion af ubåde er særdeles kompliceret, da vandmasserne ikke er homogene, og lydets bevægelse i vand er svær at forudberegne. Der går altså lang tid, inden våbenplatformen er forældet, og en nyinvestering er påkrævet.

Danmarks ubåde gør, at byrdefordelingen i Østersøen er afbalanceret. I dag opererer tyske og danske ubåde i Østersøen. Fra 1999 vil Polen blive medlem af NATO, hvilket betyder, at NATO vil få tilført yderligere én moderne samt to ældre ubåde i østersøområdet. Tysklands ubådsinteresser i Østersøen er aftagende, og megen af den tyske ubådsaktivitet er koncentreret til Nordsøen og andre farvandsafsnit. Hvis Danmark afskaffer ubådene, vil NATOs repræsentation af ubåde i Østersøen reelt bestå af få eller ingen tyske og én moderne polsk

ubåd.

For tiden er mere end 30 konventionelle ubåde bestilt eller under konstruktion. Heraf flere til nationer, der ikke tidligere har haft et ubådsvåben. Dette skyldes, at ubåden udgør en naturlig og nødvendig del af et moderne og effektivt søværn, samt at ubåde er den billigste skibstype i drift og anskaffelse, som kan give både tyngde og robusthed i et søværn.

Der findes en bank,
hvor man kan få
gratis hushjælp.

Unibank

Mix MATCH

Af seniorsergent
Bjarne B. Pedersen

Søværnets militærpolitis hundefører deltog for første gang i flyvevåbnets MIX MATCH.

Årsag til opstarten

Mix Match er opbygget over den oprindelige idé med sigte i at styrke deltagernes færdigheder i at løse opgaver af helt eller delvist ukendt karakter samt at udveksle synspunkter og erfaringer på tværs af geografiske forskelle og eksterne/interne forskelle.

Historie

Mix Match blev afholdt første gang i 1985 på Flyvestation Værløse. Den gang deltog bevogtningsenhederne ved Flyvestationerne Værløse, Skalstrup og Kongelunden.

Konkurrencen blev vellykket, og man enedes om at gøre den til en tilbagevendende begivenhed, som siden da har været afholdt hvert år med stor succes. I de forløbne år er bevogtningsenhederne ved Flyvestationerne Sigerslev, Skovhuse og Bornholm gået med i konkurrencen. Således er alle enheder øst for Storebælt repræsenteret.

Jylland/Fyn

Mix Match blev første gang afholdt vest for Storebælt i dagene 2. - 3. juni

Marineoverkonstabel Marianne H-Vestkær og Viggo under deres udklædningsnummer til den „Fri opgave“.

1993 på Flyvestation Vandel med deltagelse af Flyvestation Vandel, HAFD-Vest Vest Odense og Flyvestation Tistrup. Målet er på længere sigt at få alle bevogtningsenhederne vest for Storebælt som deltagere. Det endelige mål er at få etableret en landsfinale øst/vest.

Nutid

Mix Match 1998 blev afholdt 22. - 23. september på HAWK Stilling Odense. Konkurrencen havde deltagere fra Flyvestationerne Karup og Aalborg, Flådestation Frederikshavn samt Eskadrille 560-B/Odense.

Arrangører og deltagere

Konkurrencen skal, hvis muligt, gå på

tur blandt deltagerne, og der aftales fra år til år, hvilken bevogtningsenhed, der skal stå som arrangør det efterfølgende år. Med henblik på udvidelse af deltagerantallet kan der hvert år inviteres én eller flere bevogtningsenheder som observatører og/eller konkurrencedeltagere, indtil alle enheder fra Jylland/Fyn er repræsenteret.

Opgaver

De enkelte opgaver udformes på en måde, så der stilles krav til deltagerens kreative udfoldelser, herunder fysiske krav til handle- og dømmekraft under helt eller delvist ukendte forhold. Samtlige opgaver skal i vid udstrækning være forskelligartede og have en vis relation til den daglige tjeneste. Opgaverne tilrettelægges primært som holdopgaver, bl.a. med det formål at styrke deltagernes færdigheder i at løse opgaver i fællesskab.

Tilrettelæggelse og afvikling

Konkurrencen består af et antal opgaver, hvor hvert af de deltagende hold skal løse forskellige opgaver. Opgaverne planlægges og afvikles af personel fra de deltagende bevogtningsenheder. Til hver opgave udpeges en momentleder og hjælper, og de må ikke være fra samme enhed. Momentlederen er ansvarlig for tilret-

JENS MUNCH's

EFTF.

- en god
EL-
forbindelse..

Aut. el-installatør
Frederikshavn

DØGNVAGT

98 42 34 55

Arenfeldtsvej 1
9900 Frederikshavn

telæggelse og afvikling af den enkelte stations opgave, herunder fremskaffelse af materiel og figuranter. Han bistås af hjælperen, der samtidig fungerer som kontrollant og meddommer. Det er endvidere momentlederens opgave at udfærdige opgaveinstruktion til deltagerne.

Ved hver station skal indgå en bunden opgave med relation til „Prøver for Forsvarets Tjenestehunde“. Når holdet er briefet af momentleder, må der ikke foregå kontakt til tilskuere/ kollegaer, og sker dette, kan der idømmes strafpoints.

Sker der irrelevant afstraffelse af hund, slag/spark, vil føreren blive bortvist fra konkurrencen (under udførelse af en disciplin idømmes holdet en sidste plads), efterfølgende fortsætter holdet uden tilgang, og karakteren gives.

„Fri opgave“ bedømmes af uvildige personer, og der gives præmie til bedste hold, og placeringen er ikke gældende til det samlede resultat.

Samlet placering:

Nr. 1: Flyvestation Aalborg
17 af 20 points

Vores hold som senere fik overrakt 2. præmier af chefen for Flyvestation Odense. Fra venstre ses marineoverkonstablerne L.E. Oldager, B.O. Madsen, M. H. Vestkær og T. Jensen.

Nr. 2: Flådestation Frederikshavn
15 af 20 points

Nr. 3: Flyvestation Karup
10 af 20 points

Nr. 4: Eskadrille 560-B/Odense
8 af 20 points.

Som resultatlisten viser, blev vi nr. 2, og det er efter flyvevåbnets oplysninger første gang, et nyt hold ikke slutter på sidstepladsen.

Mix Match vil blive afholdt på Flyve-

station Aalborg i 1999, hvorefter vi får lov til at afholde Mix Match år 2000 på Flådestation Frederikshavn. Her håber vi at få opbakning til arrangementet fra flådestationen og områderne herunder.

Jeg vil gerne takke ledelsen for, at vi kunne deltage i denne udbytterige chance, som klart udbygger vores erfaringer som hundeførere.

Aerobic-nyt

Cirkeltræning - damer og herrer

Skal du have en allround motionstime, så mød op i idrætshallen ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole

hver onsdag kl. 1615.

Der er plads til alle uanset form. Cirkeltræning består bl.a. af forskellige former for vægttræning, pulstræning og smidighed.

Mave, baller og lår

Damehold kører

hver mandag kl. 1630

i idrætshallen ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole. Her arbejder vi med elastikker, vægte m.m.

Har dette din interesse, så afsæt tid, for husk på at julen står for døren, og vi skulle jo gerne kunne spise og hygge os med god samvittighed.

Med venlig hilsen

Aerobicafdelingen

Overassistent Hanna Andersen er én af dem, der holder sig i form via aerobic på Sergentskolen.

Også minørerne forlader Grelshede og flytter med til Ålbæk. Foto: Grelshede depot.

Ny depotstruktur

Den kommende chef for det nye Hoveddepot Ålbæk, orlogskaptajn Antony F. Nielsen, beskriver i artiklen den ny depotstruktur under Flådestation Frederikshavn.

Af orlogskaptajn Antony F. Nielsen

I løbet af 1999 vil der ske en markant ændring i depotstrukturen under Flådestation Frederikshavn. Der vil fremover være to hoveddepoter under flådestationen, nemlig Dråby ved Ebeltoft og Ålbæk ved Frederikshavn. Det kommende Hoveddepot Ålbæk vil bestå af det nuværende Hoveddepot Ålbæk (NAFDEP) samt Hoveddepot Grelshede og vil omfatte de funktioner, der nu foregår på Grelshede og Fylleledet. Således at forstå, at Grelshedefunktionerne fortsætter på Grelshede med reduceret bemanning. Fylleledets funktioner vil i den nye struktur foregå fra Ålbæk, og området Fylleledet vil blive tømt og overgå til andet

formål.

Administration og ledelse vil foregå fra Hoveddepot Ålbæk sammen med den daglige ammunitionsforsyning, som hidtil har foregået fra Fylleledet. Missil- og torpedoteknisk arbejde vil fortsat foregå på Grelshede, som fremover vil blive benævnt Depot- og Værkstedsområde Grelshede men være en del af Hoveddepot Ålbæk. Den lokale sektion af Søværnets Minør tjeneste, herunder dykning, tankbetjening og udrykning til minør opgaver vil i praksis blive administreret fra Hoveddepot Ålbæk. Minørvagten, der kører uden for normal arbejdstid, bestrides på skift af Ålbæk og Dråby én måned ad gangen og kommer til at dække hele Kattegats

Kunsten at rejse behageligt...

Oslo
Göteborg
Frederikshavn
Värberg
Grenaa
Halmstad

Tlf. 96 200 200

Stena Line
-vejen til Norge og Sverige

Orlogskaptajn A.F. Nielsen bliver chef for det nye stordepot i Ålbæk.
Foto: Foto 34.

Marinedistrikts ansvarsområde.

Der vil i løbet af de kommende år ske en reduktion af besætningen, begrundet i den rationalisering, som sker overalt i Forsvaret, og selvfølgelig også inden for søværnet. Denne gradvise reduktion betyder, at der allerede

fra den 1. januar 1999 vil blive en del af den nuværende besætning, som er placeret i stillinger ud over bemanning, indtil der bliver ledige besætningsnumre på et af Flådestation Frederikshavns områder.

Det berørte personel har fået besked om disse ændringer og har i enkelte tilfælde selv foreslået ændringer til dette. Disse ønsker er i videst muligt omfang imødekommet.

Det formelle skift til et dansk styret Hoveddepot Ålbæk sker pr. 1. januar 1999.

Fra nu af og fremover foretages der en opdatering og ajourføring af alarm og overvågningssystemet på de to depotområder, således at disse ting er opdateret i forhold til nutidens krav, inden omflytningen iværksættes.

For Hoveddepot Dråbys vedkommende er der besluttet en mindre forøgelse af bemanningen, begrundet i en ændret oplægning af materiel på depotet. Det tidligere NAFDEP-område ved Dråby er indlemmet i den nationale del, således at området er blevet væsentligt forøget i størrelse.

Replik

Af Gunnar Larsen

Søløjtnant I Franch Petersen fulgte med det personel fra NIELS JUEL, der den 30. august blev ført i internat på „Grønnehavehus“. Her var han kontakttled mellem den tyske lejrkommandant og de internerede orlogsgaster.

Tak til René Rosenstand fra Søværnets Materielkommando for offentliggørelsen her i bladet af Franch Petersens rapport fra NIELS JUEL af 4. september 1943. Aldrig tidligere har jeg set en grundigere og mere objektiv dækning af „Slaget ved Lynæs“. Rapportens detaljerighed på saglige observationer, udtrykt i sømilitære termer, bringer mig tilbage på dækket igen og aftvinger mig respekt. Sammenholdt med den er min egen beretning blot et stemningsbillede, fremkaldt i en fjern erindring, hvori kronologi og sagsforhold må korrigeres flere steder. Det fascinerende ved Franch Petersens rapport er dens samtidighed med de beskrevne situationer, der for mig som vidne bliver brutalt nærværende. Og mens jeg konstaterer, at teksten blev nedfældet i løbet af fem turbulente dage, stiger min agtelse for dette vidnesbyrd fra dramaet på Isefjorden.

Der hviler en ubestridelig værdighed over Søværnskommandoens afvisning af tysk krav om afvæbning og overgi-

Det er da hos ... man køber

- KOPIMASKINER
- TELEFAX
- KONTORMØBLER
- REGNE- OG SKRIVEMASKINER
- KASSEAPPARATER
- EDB UDSTYR OG TILBEHØR
- KONTORARTIKLER

– til de rigtige priser

KONTORCENTER A/S

Hjørringvej 165 • 9900 Frederikshavn
☎ 9843 8822 • FAX 9843 8823

Peters
Kontorservice
Reparation af
kontormaskiner

Assensgade 10 • 9900 Frh.
☎ 9842 7271 • biltlf. 3099 2271

I al fredsom- melighed

Af Ib Bjørn Poulsen (SF)

Mit udgangspunkt for at beskrive fremtiden for det danske forsvaret, specielt søværnet, er en baggrund, som helt klart har nogle indbyggede konfliktmuligheder. Pacifist, medlem af Folketinget i mange år, statsrevisor gennem mange år og nu medlem af Byrådet i Frederikshavn. I SF har vi accepteret, at den internationale sikkerhedspolitik også består af fredsbevarende militære opgaver som en støtte til den økonomiske sikkerhedspolitik, så konflikten er ikke så stor længere, men jeg skal understrege, at jeg taler om fredsbevarende militære indsatser ikke fredsskabende. Som statsrevisor var jeg med i midten af firserne, da statsrevisorerne sagde til Folketinget, at nu måtte der ske en lukning af Orlogsværftet og en udflytning af Holmen, den måde ressourcerne bruges på er uacceptabel. Vi sagde også, at en udflytning skulle bruges til den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne, og at det burde have førsteprioritet.

Jeg må jo nok erkende, at der kom adskillige folketingsmedlemmer med deres lokale kæphest i vejen, for at det mål kunne nås.

Selv om jeg bor i Frederikshavn, har mit udgangspunkt aldrig været, at hele verden skulle flyttes hertil, heller ikke forsvaret, men i spørgsmålet om udflytning af Holmen var Frederikshavn helt klart det bedste udgangspunkt som basishavn for søværnet, for at man kunne leve op til statsrevisorernes forslag.

velse af den danske flåde den 29. august 1943. I konsekvens af ministeriets Scavenius' endelige afgang efter at have afvist ultimative tyske krav reagerede Kystflåden prompte på påbud til skibscheferne om at afsejle til neutralt farvand eller at sænke skibene. Om opfordring til kamphandlinger har jeg intet belæg. Få skibe undslap, flere blev sænket.

Billedet af flådens dristige optræden hin søndag morgen den 29. august er siden med rette blevet stående i eftertidens bevidsthed. Den var et signal til de allierede og et vægtigt bidrag til, at Danmark senere kunne indtræde i det gode selskab blandt frie nationer.

Omkostningerne, både de materielle og især de menneskelige, der var forbundet med begivenhederne den 29. august 1943, ser man lettere bort fra,

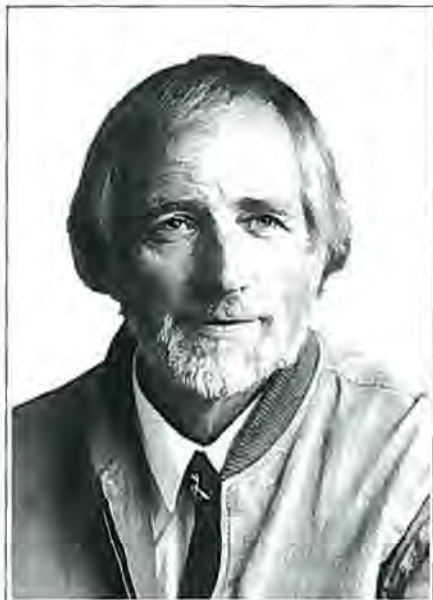
skønt med urette. Set i nærbillede afslører de dagens tragiske følger: Flådens skibe på bunden af havnebasinet, NIELS JUEL sat på grund og afvæbnet, henvend 26 dræbte danske drenge i hær, flåde og kystdefension, et land i undtagelsestilstand, uden regering, med vilkårlige tyske indgreb i retsløse danskeres hverdag. Et Danmark under fremmed administration med al magtbeføjelse i hænderne på en tidligere afdelingschef i Hitlers udenrigsministerium.

Virkeligheden er altid god at have for øje.

J. Pedersen & søn

Erik Bang Nielsen
Aut. GVS-installatør

Gærumvej 3 - 9900 Frederikshavn - Tlf. 98 42 04 05 - Biltlf. 30 99 54 05 - Fax 98 42 30 06

Når jeg tager dette op, så er det naturligtvis, fordi der hænger nogle trusler i luften om indskrænkninger for omkring 150 arbejdspladser hvad angår søværnet, og som måske kan ramme antallet af ansatte på Flådestation Frederikshavn.

Samtidig er der diskussion om fiskeriinspektionens rolle i Nordatlanten. En diskussion som nok er opstået på grundlag af Rigsrevisionens undersøgelser af samme og en undersøgelse, som statsrevisorerne fulgte op med bemærkninger, hvad angår økonomistyringen i søværnet.

Netop økonomistyringen og ikke mindst brugen af denne på alle niveauer har været et problem i søværnet og også i resten af forsvaret. Problemer med at forklare hvad pengene bliver brugt til bortset fra i meget brede vendinger, er årsag til den diskussion, der for øjeblikket foregår, hvad angår

brug af søværnets skibe og personel i Nordatlanten til fiskeriinspektion, redningsberedskab og den almindelige suverænitetshævdelse.

Statsrevisorerne syntes det var mærkeligt, at man ikke i højere grad end tilfældet var, kunne skille tingene ad, hvad angik brugen af ressourcerne. Nogen kan selvfølgelig godt finde det lidt mærkeligt, at statsrevisorerne interesserer sig for sådan noget, for pengene er jo bevilget til formålet, men så enkelt er det nu altså ikke. Først og fremmest er det en ret for Folketinget at vide, hvor store ressourcer, der egentlig bruges til fiskeriinspektion i de Færøske og Grønlandske farvande. For selvom de er en del af det danske kongerige, har begge lande en meget stor grad af selvbestemmelse, og den støtte, de får fra Danmark, er som bloktilskud, som jo forhandles med jævne mellemrum, og derfor bør naturligvis det beløb, som vi bruger i deres farvande til at passe på deres fisk, også være synligt. Det var helt enkelt det spørgsmål, som bragte statsrevisorerne ind i sagen, om hvorvidt suverænitetshævdelsen, som jo er opgaven for det danske søværn, skal koste så meget, som den gør, og om der ikke findes en billigere løsning på den opgave. Man kan aldrig komme videre i udviklingen af nye produkter uden at vide, hvad de nuværende koster.

Jeg ved ikke, hvad der kommer til at ske på dette område, men jeg tror, det er en stor fordel for søværnet, hvis man besvarer statsrevisorerne og Rigsrevisionen ud fra et betydeligt

bedre talmateriale end det, vi har set indtil nu. Det gør søværnets troværdighed meget bedre, og det er ikke noget dårlig udgangspunkt, hvis ens troværdighed er høj hos Statsrevisorerne.

Hele spørgsmålet omkring søværnets fremtid er ikke noget, som jeg rent faktisk har nogen forstand på, men mit udgangspunkt er, at det, som vi skal satse på, er at leve op til vores forpligtelse i forhold til Sikkerhedsrådets beslutninger, altså hvad er vores ansvar i forhold til FN? Hvad de beder os om, skal vi prøve på at leve op til. En oprustningsspiral som tidligere vil jeg ikke være med til. Nu er der yderligere 2 stater, der har atomvåben, så den økonomiske sikkerhedspolitik skal være den, der styrer verden i fremtiden. Om man i den har brug for ubåde, har jeg ingen mening om, men jeg kan godt tvivle inderst inde, om det just er det, man skal satse på.

Afslutningsvis vil jeg godt gøre det klart, at når jeg har været med til at stille krav om, at ressourcerne skal bruges bedst muligt i den offentlige sektor, har jeg dermed ikke afskåret mig fra at acceptere, at der kan være specielle årsager til, at man tager specielle hensyn til et bestemt lokalt område. Beskæftigelse er jo også et offentligt ansvar, men det må også være et krav, at det helt klart fremgår af de dispositioner, man laver, at de årsager ikke skjules. Vi har alle i dette samfund krav på at vide, hvad skattekronerne går til. Uanset hvor de bruges.

I al fredsommelighed

2tal Frederikshavn

Maigårdsvej 2 C, 9900 Frederikshavn, tlf. 98 43 99 88

Bang & Olufsen Center

2tal

Personelnyt

Tilgang

1. september

Kommandør Uffe Haagen-Olsen tilgået 3. Eskadre.

Premierløjtnant Søren N. Jensen tilgået Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole.

EU-elev Jane Løth ansat ved Elektronik- og Elektrosektionen til uddannelse som elektronikmekaniker.

EU-elev Jørgen S. Gustafson ansat ved Elektronik- og Elektrosektionen til uddannelse som elektronikmekaniker.

EU-elev Peter Houlberg ansat ved Elektronik- og Elektrosektionen til uddannelse som elektromekaniker.

15. september

Assistent Zenia V. Jakobsen ansat ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole.

Assistent Jette H. Kristiansen ansat ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole.

1. oktober

Kasernarbejder Svend Aage Jensen ansat ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole.

Afgang

31. august

Kommandør Henrik Elbro, 3. Eskadre, afgået.

16. september

Maskinarbejder Tom Munk, Skibs- og Maskinsektionen, afgået.

30. september

Assistent Birgit Bolander, Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, afgået.

Rengøringsassistent Kirsten Gehlert, Etablisementssektionen, afgået med pension.

Rengøringsassistent Anna Møller, Etablisementssektionen, afgået med pension.

Rengøringsassistent Inge Jensen, Etablisementssektionen, afgået med pension.

Kasernarbejder Børge Nielsen, Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, afgået med efterløn.

7. oktober

Elektromekaniker Carsten Koop, Våbentechnisk Sektion, afgået.

14. oktober

Maskinarbejder Lars Kornevald, Våbentechnisk Sektion, afgået.

19. oktober

Seniorsergent Kim Jørgensen, Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, afgået.

31. oktober

Arbejdsmand Hans K.T. Christensen, Lagersektionen, afgået.

Arbejdsmand Svend E. Andersen, Skibs- og Maskinsektionen, afgået med pension.

Andet

15. oktober

Seniorsergent Jørgen Lund Andersen, Søværnets Sergent- og Reserveofficers-

skole, 25 års jubilæum.

18. september

Kaptajnløjtnant Freddie Andersen, 3. Eskadre, 40 års jubilæum.

17. oktober

Værkmester Bjarne P. Høj, Elektronik- og Elektrosektionen, 25 års jubilæum.

Materielmester Lars V. Stæhr, Lagersektionen, 25 års jubilæum.

1. november

Assistent Rita B. Haugaard, Operations- og Planlægningssektionen, 25 års jubilæum.

JUBILÆUM i 1999?

Er du i tvivl, kan du henvende dig til Personelsektionen.

malerfirma emmering

Grønlandsvej 14
9900 Frederikshavn

Telefon 98 42 01 11
Telefax 98 43 94 23

Stort kørekort?

Kontakt GRØNs KØRESKOLE og få et uforbindende tilbud.
Alle former for kørekort udstedes:

- ♦ LASTBIL
- ♦ ANHÆNGER
- ♦ BUS
- ♦ ERHVERV
- ♦ HVIDT KVALIFIKATIONSBEVIS
- ♦ BLÅT KVALIFIKATIONSBEVIS
- ♦ MOTORCYKEL

Undervisningen foregår på et af Nordjyllands mest moderne køretekniske anlæg, hvor det også vil være muligt at få trænet dine reaktionsevner på glatførebæner.

Teori- og kørselsundervisning når DU har tid!

Jørn Grøn • Wenbovej 3 • 9300 Sæby • ☎ 9846 7888 • Biltlf. 3027 2273

Redaktionskomité

Redaktør
Orlogskaptajn Knud Thomsen
Tlf. 9922 2775

Flådestation Frederikshavn
Ledende redaktør (ansvarshavende)
Seniorsergent Erling Nielsen
Tlf. 9922 2040

Layout
Assistent Laila Pilgaard
Tlf. 9922 2081 • fax 9922 2105

Repræsentant for civile
Maskinarbejder Carsten Mathiasen
Tlf. 9922 2639

1. Eskadre
Seniorsergent Jack M. Plum
Tlf. 9922 2467

3. Eskadre
Chefsergent Kurt Mundt
Tlf. 9922 2499

5. Eskadre
Oversergent Lars Dalsgaard
Tlf. 9922 2403

Søværnets Teknikskole, Havarikursus
Oversergent Søren B. Olesen
Tlf. 9848 9655, lokal 221

**Søværnets Sergent- og
Reserveofficersskole**
Seniorsergent Hannibal Nielsen
Tlf. 9922 2914

**Søværnets Taktik- og Våbenskole,
Kampinformationskursus**
Seniorsergent Jens Munk Nielsen
Tlf. 9922 3030

Kattegats Marinedistrikt
Marinespecialist Bjarne Krogh-Pedersen
Tlf. 9922 2982

Redaktionsadresse
Kontakt- og Velfærdselementet
Flådestation Frederikshavn
Postboks 711, 9900 Frederikshavn

Tryk
pk-reklame & tryk ApS
Knivholtvej 2C, 9900 Frederikshavn
Tlf. 9842 7899

Ventetid

Søværnets ansatte venter spændt på deres julegave - Forsvarskommissionens rapport - og når denne klumme læses, er spændingen udløst, og gaven pakket op. Forventningerne blandt de ansatte er store, og glæden ved rapporten vil afhænge af, i hvor høj grad den enkeltes ønsker og ideer tilgodeses. Uanset den enkeltes glæde ved indholdet, kan gaven ikke byttes. Det er ikke en rigtig julegave.

Politikerne i folketinget er de egentlige modtagere af rapporten, og de forudser at omsætte den til praktisk politik i løbet af næste år. Det er nødvendigt, idet det nuværende forsvarsforlig udløber, og der politisk er erklæret god vilje til at indgå et nyt. Denne proces er den vigtigste, og herunder vil mange forsøge at tilpasse gaven - den kan jo ikke byttes. Alle ansatte glæder sig til den afklaring, der forhåbentlig vil følge.

I ventetiden løser vi vore opgaver, så godt vi kan. At økonomien i søværnet - som i det øvrige forsvar - er meget stram, mærker vi dagligt. Der er opstået flere tomme hylder, og antallet af tomme arbejdsborde og stole vokser løbende. Det daglige humør og optimismen har vel også fået et lille hak nedad. Rigtig mange medarbejdere udtrykker, at søværnet var en god

arbejdsplads, og heldigvis føler mange, at det fortsat kan blive det. Men i dagligdagen er det blevet for svært at få enderne til at nå sammen. Drifts-effektiviseringer, strukturtilpasninger og andre tilsvarende projekter har givet meget, men her er mulighederne ved at være udtømte. Mål og midler hænger ikke sammen, og nødvendige investeringer skubbes foran. Der skal tilføres flere midler, eller forsvarets opgaver reduceres kraftigt.

De ansattes interesse for denne Forsvarskommission er specielt stor, idet det er den første, der afgiver rapport efter sammenbruddet af den tidligere Warszawa pagt. Den vil samtidig være den første, der tager stilling til forsvarrets meget store internationale engagement. Det er også den første Forsvarskommission, der inddrager den øgede vægt på fredsskabende og fredsbevarende operationer og militær støtte til den humanitære indsats i krigs- og kriseområder.

Alle venter med spænding på rapporten og det kommende forsvarsforlig.

Redaktionen vil benytte ventetiden til at ønske KRUDTTÅRNETS læsere en god jul og et godt nytår.

JM

KRUDTTÅRNET udgives 6 gange årligt - i februar, april, juni, august, oktober og december måned med et oplag på 1500 eksemplarer. Indlæg til bladet skal være redaktionen i hænde senest 4 uger før udgivelsen.

Næste blad udkommer februar 1999

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Afslutning på DANNEBROGs togt 1998

